

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	24 december 2019
Zaaknummer	1723219
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Mevrouw H.B. Boudewijnse, wethouder De heer G.-J. Hendriks, wethouder
Onderwerp	Prognose zorguitgaven 2019 jeugd en Wmo

1. Kennisnemen van

Prognose uitgaven geïndiceerde zorg 2019 Jeugd en Wmo.

2. Inleiding

In de RM van 25 juni jl. hebben we u een globale een eerste kwantitatieve en kwalitatieve analyse 2018 voor de uitgaven van geïndiceerde zorg en ondersteuning vanuit de Jeugdwet en Wmo gegeven.

3. Kernboodschap

Kennisnemen van de financiële afwijking voortkomend uit de nieuwe eindejaarprognoses voor Wmo en Jeugd, voor 2019. Deze RM doen wij op grond van onze actieve informatieplicht en de financiële verordening.

Manier van berekening

Voor de prognose 2019 is samen met de Regio gekeken naar de toewijzingen (=beschikkingen) tot nu toe en de uitnutting daarvan op dit moment. De uitnutting is het deel van de toewijzingen dat echt is gedeclareerd/uitgegeven. Door de uitnutting in november 2019 te vergelijken met die in november 2018 en te kijken naar de uitnutting op 31 december 2018, hebben we de uitnutting geprognosticeerd voor 31 december 2019.

Wij zien op dit moment een sterke stijging van de kosten voor ingekochte Jeugdzorg en Wmo en daarmee de stijging van het verwachte financiële tekort. Om de hoogte van de overschrijding preciezer te kunnen duiden is meer analyse nodig. In ieder geval zijn de volgende ontwikkelingen zichtbaar:

- het aantal klanten stijgt
- de zwaarte van de zorg per cliënt stijgt (bijvoorbeeld meer inzet van het Wmo-product Begeleiding Zwaar in plaats van Begeleiding Licht). Ook de duur van de indicatie per cliënt neemt toe (zorg en hulp voor een langere periode dan voorheen)
- de daadwerkelijke kosten per indicatie stijgen (lees: het uitnuttingspercentage stijgt).

Jeugd

Uit de analyse van de Regio blijkt verder dat niet alleen het aantal jongeren toeneemt dat een beroep doet op de Jeugdwet, maar dat deze jongeren ook steeds vaker zwaardere en duurdere vormen van hulp en ondersteuning nodig hebben waardoor de kosten per cliënt stijgen. Zo zien we een stijging in GGz (met name via de huisartsenroute), in 24 uren verblijf en een stijging in kosten via indicaties of maatregelen derden (rechter, Gecertificeerde Instellingen). Ook zien we in sommige leeftijdscohorten een stapeling van meerdere vormen van hulp en ondersteuning bij dezelfde jongere.

Stijging begeleiding: Overgang 18- 18+

Er is meer en betere aandacht voor kwetsbare jongeren in de overgang naar 18 jaar. Voorbeelden zijn jongeren zonder startkwalificatie van de praktijkschool en jongeren die uit voogdij komen. Het blijkt dat er vaak nog individuele begeleiding nodig is om ervoor te zorgen dat zij 'goed landen' en 'stevige' volwassenen worden. Er is een stijging van deze uitgaven.

Wmo

De invoering van abonnementstarief Wmo.

In 2019 is de eerste fase van het abonnementstarief Wmo voor alle producten (Bescherming en Opvang uitgezonderd) van start gegaan. Op deze datum is de vaste eigen bijdrage per huishouden vastgesteld op € 17,50 per vier weken per huishouden voor maatwerkvoorzieningen. Iedereen betaalt dezelfde eigen bijdrage, ongeacht de voorziening (omvang, duur en zwaarte) waar gebruik van wordt gemaakt. Ook het inkomen en vermogen spelen geen rol meer in de berekening. Voor mensen met een modaal of hoger inkomen gaat de eigen bijdrage in de kosten voor geïndiceerde Wmo omlaag, wat heeft geleid tot een aanzuigende werking en daarmee een grote toename van het beroep op geïndiceerd maatwerk. Met andere woorden, er worden meer maatwerkvoorzieningen door de gemeente geleverd. Dit leidt zoals verwacht tot hogere kosten. Daar staat voor de gemeente een lagere bedrag aan inkomsten vanuit de eigen bijdragen, tegenover.

Landelijke monitoring abonnementstarief

Recent is het eerste landelijk rapport over de effecten van het abonnementstarief tot dusver voor de gemeenten, verschenen. Daarin wordt gesteld dat het nog te vroeg is om uitspraken te doen over ontwikkelingen in de gemeentelijke uitgaven als gevolg van het abonnementstarief. Dit komt omdat de nulmeting die onder een aantal gemeenten is gedaan alleen de jaren 2017 en 2018 betrof toen het abonnementstarief nog niet was ingevoerd.

Stijging Huishoudelijke Hulp: Stoppen Schoon Thuis

De gemeente heeft meegedaan aan een werkgelegenheidsproject voor huishoudelijke hulpen: Schoon Thuis. De gemeente vergoedde € 10,- voor ieder gewerkt uur. De Rijkssubsidie stopt; het project eindigt daarom per april 2020. Schoon Thuis heeft te kampen met personeelsgebrek. Hierdoor zijn veel oudere inwoners overgestapt naar de Wmo, mede omdat de eigen bijdrage daarvan heel laag is. Daarnaast zijn er inwoners die een indicatie hebben voor huishoudelijke hulp en deze voorheen niet verzilverden, maar nu besluiten dat alsnog te doen. Deze inwoners zien vervolgens af van hun eigen particuliere huiselijke hulp omdat die duurder is.

Invoering vernieuwde Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

In januari 2019 is landelijk de vernieuwde meldcode kindermishandeling in werking getreden. Hierdoor is het aantal meldingen bij Veilig Thuis gestegen met 17%. Dit betekent ook een stijging van het aantal casussen die vanuit Veilig Thuis worden opgeschaald naar het gedwongen kader én worden afgeschaald naar de USD in het vrijwillige kader. Meer zorg betekent meer kosten.

Stijging begeleiding: Bescherming en opvang

Er is een toename van inwoners die vanuit GGZ en Beschermd Wonen de overstap kunnen maken zelfstandig wonen met begeleiding. Deze beweging geeft een stijging van de uitgaven voor het product Individuele Begeleiding.

In Bussum is een aantal Beschermd Wonen locaties. Vanuit het Beleidsplan Bescherming en Opvang is in 2019 een aantal locaties omgeklapt naar Scheiden/wonen/zorg locaties. Dit betekent dat de bewoners een stap maken naar meer zelfstandigheid doordat ze zelf huren en begeleiding krijgen.

4. Consequenties Jeugd en Wmo

In september jl. hebben wij van de Regio Gooi en Vechtstreek (hierna: Regio) signalen ontvangen over toenemende lasten in 2019 voor Wmo en Jeugdzorg voor alle gemeenten in onze regio. Dit komt overeen met het landelijke beeld.

Samen met de Regio hebben wij op basis van de beschikbare gegevens (peildatum 15 november 2019) de best mogelijke schatting van de stand per 31 december 2019 gemaakt voor de gemeente Gooise Meren. In deze RM melden wij met de kennis van nu dat voor 2019 een tekort wordt verwacht met een bandbreedte van € 1,5 tot € 2,5 miljoen totaal, voor geïndiceerde jeugdzorg en Wmo. Als het percentage uitnutting vergelijkbaar is met dat van 2018 dan kan het tekort voor 2019 oplopen tot 2,5 miljoen: 8 ton voor Jeugd en 1,6 miljoen voor Wmo. Dit is inclusief de hieronder genoemde extra Rijksbijdragen Jeugd en Wmo voor 2019.

In augustus jl. is ook naar de stand van zaken gekeken. Op dat moment werd ook uitgegaan van een mogelijk tekort, maar een prognose was toen nog niet mogelijk. De uitkomsten nu zijn in lijn met die van augustus jl.

Rijksbijdrage Jeugd

Eerder is u gemeld dat er in 2019, 2020 en 2021 vanuit het Rijk een hoger budget beschikbaar wordt gesteld. Voor onze gemeente gaat het in 2019 om een bedrag van € 800.000,-- extra, in 2020 om een bedrag van € 600.000,-- extra en in 2021 om een bedrag van € 600.000,-- extra. Welke middelen na 2021 beschikbaar komen, is nog niet bekend. Verder verwachten we nog een loon- en prijscompensatie van € 200.000,--.

Rijksbijdrage Wmo

Eerder is u gemeld dat er vanaf 2019 vanuit het Rijk een hoger budget structureel beschikbaar wordt gesteld. Voor onze gemeente gaat het jaarlijks om een bedrag van € 300.000,-- extra voor loon- en prijscompensatie (meicirculaire 2019).

5. Communicatie en participatie

Met de onderliggende RM geven wij tevens vervolg aan de uitvoering van Toezegging 1835 om uw raad periodiek op de hoogte te houden met rapportages.

6. Vervolg

In januari 2020 wordt opnieuw met de Regio gekeken naar de cijfers en krijgen we een scherper beeld. Afspraak met de Regio is dat er in april 2020 meer duidelijkheid komt over de uitgaven 2019, aangezien dan de omvang van het onderhanden werk (lees: nog niet gefactureerde zorg en ondersteuning) over 2019 definitief bepaald wordt.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester